لقمه‌های ویروسی

در آشفته بازار شیوع کرونا برخی فرصت طلبان به نام داروی کرونا از آب گل آلود ماهی می‌گیرند

در سایه نبود نظارت، پروتکل‌های بهداشتی رعایت نمی‌شود و سود جویان ادعای درمان کرونا را مطرح می‌کنند / عکس: مجید آزاد - جام جم

میثم اسماعیلی

جامعه

ترکیب «کاسبان کرونا» عمری تقریبا برابر با خود واژه کرونا دارد، در کنار شیوع ویروس کرونا بازاری شکل گرفت که بسیاری از آن سود می‌برند و حالا و با گذشت ۹ ماه از این وضعیت، بسیاری معتقدند جریان‌هایی وجود دارد که نه تنها از این شیوع زیانی ندیده‌اند که ادامه این وضعیت به بازار دروغین‌شان رونق داده‌است. اغراق نیست بگوییم روزی نیست که خبری از کشف داروی قطعی کرونا در میان مردم دست به دست نشود، روزی نیست دکتری، پروفسوری و محققی در سایه خواب وزارت بهداشت به فروش شربت و اسپری و قرصی برای مهار این ویروس نپردازد. درمان با روغن بنفشه و ادرار شتر مضحکه‌ای بود اما در کنار آن بازاری شکل گرفت با سودهای چند میلیاردی که به راحتی در سایه بی‌اعتمادی جامعه به دولت جیبشان را پرپول‌تر کردند و می‌کنند.

این را که فردی به راحتی با معرفی خود به عنوان پزشک در اینستاگرام و نه ارائه مدرکی از سازمان نظام پزشکی به راحتی اقدام به فروش اسپری درمان کرونا می‌کند و با افتخار تصاویر مرسوله‌های پستی‌اش را منتشر می‌کند، نه پای ساده‌باوری مردم که باید پای نبود نظارت درست نهادهای نظارتی وزارت بهداشت نوشت.

جالب این‌که بسیاری از این افراد با روابطی که دارند موفق شده‌اند داروی خود را روی برخی بیماران مراجعه کننده به مراکز درمانی هم امتحان و به نوعی با جان آنها بازی کنند. در یک نمونه فردی که خود را پزشک معرفی کرده موفق شده در بیمارستانی در شمال کشور داروی مورد ادعای خود را روی تعدادی بیمار و در یک نمونه دیگر فرد مشابهی توانسته در مرکز کشور این دارو را روی برخی بیماران آزمایش کند!

سلبریتی‌ها؛ کاشفان داروی کرونا

مرجعیت رسانه حالا مدت‌هاست که از بین رفته‌است، ظهور و گسترش شبکه‌های اجتماعی در کنار پایین آمدن اعتماد عمومی به رسانه‌های رسمی بستری برای سودجویان فراهم کرده تا بتوانند از طریق این رسانه‌های مجازی به القای باورهای غلط خودشان بپردازند. سنجه اعتماد این جریان‌ها هم کسانی نیستند جز سلبریتی‌هایی که با دریافت مبلغی پول حاضر به تبلیغ چنین داروهایی در شبکه‌های اجتماعی می‌شوند. نمونه گل درشت آن کشف داروی کرونا و معرفی‌اش توسط یکی از بازیگران بود که البته با واکنش ملایم وزارت بهداشت نیز همراه شد. وقتی حنای سلبریتی‌ها برای مردم وحشت‌زده از کرونا رنگ باخت، پای افراد دیگری به میان آمد؛ افرادی که خودشان را پزشک، پروفسور، محقق معرفی می‌کردند تا بتوانند از مردم وحشت‌زده جیبشان را پرپول‌تر کنند. نیازی به دادن نشانی این افراد نیست و با یک جست‌وجوی معمولی می‌توان به تعداد بسیاری از این افراد در این حوزه دست یافت. تازگی و ناشناخته بودن این ویروس هم کمک بزرگی به این افراد کرد، چراکه دیگر هر فردی از هنرمند و ورزشکار گرفته تا پزشک عمومی و دامپزشک درباره کرونا اظهارنظر و البته در کنار این ادعاهای نجات‌بخش روش‌های درمانی خود را به شهروندان معرفی می‌کردند.

ابزار کاسبان کرونا

ابزار اصلی این افراد ناآگاهی مردم است. البته که کاسبان کرونا از ناآگاهی جزئی هم بیشترین استفاده را می‌کنند. یکی از دلایلی که هر از گاهی تعدادی مداخله‌گر یا حتی پزشک در کشور دارویی را به عنوان درمان قطعی کرونا معرفی می‌کنند، این است که خیلی از موارد ابتلا شدید نیست و بیمار خود به خود وارد فاز بهبودیافتن می‌شود و این افراد بهبود را به حساب تاثیر دارویشان می‌گذارند. در کنار این مسؤولان وزارت بهداشت هم نه تنها برخورد یا نظارتی با این افراد و جریان‌ها ندارند که گاه به صورت ناآگاهانه در خدمت این افراد هستند. کیانوش جهانپور در نیمه آبان از «صدور مجوز تولید چهار داروی گیاهی» برای درمان کمکی کرونا خبر داده و گفته: «این داروها در زمان حاضر در کشور تولید و بعضا توزیع می‌شوند.» همین خبر جان تازه‌ای به بازار کاسبان کرونا داده و بسیاری از آنها در همین فاصله کوتاه مدعی شده‌اند داروی تجویزی آنها جزو داروهای اعلام شده از سوی وزارت بهداشت است. هر چند جهانپور درباره این داروها، نام آنها، نحوه تاییدشان از سوی وزارت بهداشت و مطالعات انجام‌شده روی آنها توضیحی نداده و تنها گفته‌است: «تبلیغات این داروها مانند هر داروی دیگری ممنوع است و نمی‌توان اسامی آن را در رسانه اعلام کرد.» تناقض رفتار وزارت بهداشت در آنجاست که کیانوش جهانپور بارها توصیه‌های غیر کارشناسی و دارویی برای درمان کرونا را «مصداق کلاهبرداری» دانسته‌است.

یک دارو چطور مجوز می‌گیرد؟

یک دارو برای ورود به بازار دارویی باید از مسیر قانونی سازمان غذا و دارو بگذرد و از طرفی باید منابع علمی معتبر جهانی آن دارو را مورد تایید قرار داده باشند. از بابک مصباحی، بازرس هیات مدیره انجمن داروسازان ایران درباره مسیر دریافت مجوز دارو در ایران می‌پرسیم. این‌که آیا آنقدر مسیر دریافت مجوز ساده است که تعداد بسیاری حالا ادعای دریافت مجوز داروی کرونا را دارند؟ او به جام جم می‌گوید: «مسیر دریافت مجوز برای داروی شیمیایی و سنتی متفاوت است. درباره داروی شیمیایی اگر این دارو برای یک بیماری جهانی همچون کرونا مطرح باشد باید مورد تایید سازمان بهداشت جهانی قرار بگیرد. برای دریافت مجوز از این سازمان هم نیاز به مستندات بسیار علمی در اثبات تاثیر آن دارو بر بیماری نیاز است تا بتواند به نوعی وارد چرخه صدور مجوز از سوی این سازمان قرار بگیرد. درباره داروهای سنتی اما باید یک سری مدارک و مستنداتی از منابع قدیمی ارائه شود که ثابت کند در بیماری مشابه این دارو موثر بوده‌است. این مستندات هم به سازمان غذا و داروی وزارت بهداشت داده می‌شود تا با بررسی این سازمان نسبت به مجوز یا عدم آن تصمیم‌گیری شود. ضمن این‌که هنوز هیچ دارویی برای درمان این ویروس در جهان ثبت نشده‌است و اغلب داروهای مورد ادعا به نوعی کمکی محسوب می‌شوند.»

محمدرضا شانه‌ساز، رئیس سازمان غذا و دارو هم چندی پیش اعلام کرده‌بود: «تایید یک دارو به عنوان یک کالای سلامت محور باید از دو منظر سلامت و ایمنی مورد بررسی قرار گیرد و از طرف دیگر اثربخشی آن نیز باید در مطالعات بالینی اثبات شده باشد.» حجم بالای درخواست برای دریافت مجوز داروی کرونا آنقدر است که در یک نمونه معاون غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان اعلام کرد: «تاکنون ادعای تولید ۲۰ داروی کرونا را در اصفهان داشته‌ایم که هیچ‌کدام تایید نشده‌است.» تازه‌ترین این ادعا که البته با برچسب نام‌آشنای این روزها یعنی «درمان قطعی کرونا» دست به دست می‌شود مربوط دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه است. کیانوش جهانپور، سخنگوی سازمان غذا و دارو هم البته به ادعای کشف داروی قطعی کرونا در کرمانشاه واکنش نشان داده و اعلام کرده‌است: اظهارات درمورد ساخت داروی قطعی کرونا از سوی وزارت بهداشت در حال پیگیری و بررسی‌های بیشتر است.

گزارش یک کلاهبرداری

زندگی +

حالا مدت‌هاست که تعداد کشته‌های کرونا در ایران از مرز ۴۰۰ نفر در روز گذشته است و آن‌طور که مسؤولان می‌گویند این روند افزایشی حداقل تا دو هفته دیگر هم ادامه خواهد داشت. هر چه تعداد مبتلایان و مرگ و میرها در کشور بالاتر رفته ظهور شیادان و کاسبان کرونا هم بیشتر به چشم می‌آمده‌است. این ماجرا البته که محدود به ایران نیست و در بسیاری از کشورهای جهان ادعای این افراد باعث دستگیری آنها نیز شده‌است. در ایران هم چند وقتی است که فردی با عنوان پزشک و محقق ایرانی مدعی شده که با پروتکل درمانی ساده‌اش (ویتامین C، لیکوپن و...) حتی بیماران با بیماری‌های زمینه‌ای را در مدت کوتاهی درمان کرده‌است؛ اما دوندگی‌ها و ارائه مستندات متعددش در وزارت بهداشت برای کسب مجوز هیچ مسؤولی را به کنجکاوی و حمایت وانداشته‌است! جالب این‌که او همچنین مدعی شده داروی مورد نظر خود را بیماران زیادی آزمایش کرده‌است، هر چند دانشگاه علوم پزشکی استان با انتشار نامه‌ای ادعای او را کذب خوانده اما در همین فاصله آن‌طور که از صفحه اینستاگرام او مشخص است نه‌تنها برخوردی با او صورت نگرفته که این کار باعث افزایش تعداد دنبال‌کننده‌های او در این شبکه هم شده‌است. از تعداد تصاویر مرسولات پستی ثبت شده در این صفحه می‌توان متوجه حجم و تعداد بالای داروهای به فروش رفته توسط او هم شد و همه اینها در حالی است که هیچ‌گونه مجوزی برای این دارو در هیچ سازمان و نهادی در وزارت بهداشت وجود ندارد.

info@jamejamdaily.ir

روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲

#بیمه_دانش‌آموز

ابراهیمی از تهران:

با وجود تعطیلی مدارس، چرا بعضی از آنها بابت بیمه دانش آموزی از والدین درخواست پول می‌کنند؟ آیا این کار قانونی است؟

#بارش_باران

کاظمی از تهران:

بعد از پل نواب به سمت شمال در بزرگراه نواب، با کمترین بارش باران، آب بسیاری جمع شده و عبور و مرور برای خودروها سخت و ترافیک سنگین می‌شود.

#جوی_عمیق

شجاعیان از تهران:

شهرداری منطقه ۱۱ جوی آب کوچه عباسی در انبار نفت را بسیار عمیق کرده و کف خودروها به این جوی برخورد می‌کند. لطفا رسیدگی شود.

#شب_بارانی

هادوی از تهران:

در روزهای بارانی که هوا تاریک و ابری است، چرا چراغ‌های روشنایی خیابان‌ها مانند روزهای عادی خاموش می‌شود؟ برای این موضوع می‌توان خاموش شدن چراغ‌های روشنایی بلوار میرداماد در روزهای بارانی را مثال زد.

#محدودیت_کرونا

مبینی از یزد:

از دولت محترم درخواست می‌شود برای تمامی شهرهای کشور محدودیت‌های کرونایی قرار دهد و فقط به شهرهایی که وضعیت قرمز دارند اکتفاء نکند؛ چراکه در صورت رعایت نکردن شهروندان شهرهای دیگر، وضعیت باز هم قرمز می‌شود.

#تعطیلی_مترو

احمدی از تهران:

کاهش ساعت کاری مترو باعث تجمع بیش از حد مسافران شهری پیش از ساعت ۸ شده و باعث گسترش چرخه سرایت ویروس می‌شود و گوش کسی بدهکار نیست

جوابیه

در پی درج پیامی در روز پنجشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۸/۰۸ با عنوان «نصب سرعتگیر در خیابان میرداماد» رئیس اداره روابط عمومی شهرداری منطقه ۳ شهر تهران با ارسال نمابری اعلام کرد: به استحضار می‌رساند در سال گذشته دو سرعت‌کاه آسفالتی مقابل خیابان امیرسهیل تبریزیان در لاین تندروی بلوار میرداماد اجرا شد. تابلوهای محدودیت سرعت در بلوار میرداماد نصب شده و رانندگان ملزم به تبعیت از آن هستند. نصب سرعتگیر بیشتر همواره به کندی حرکت در ساعات اوج ترافیک می‌انجامد.

یادداشت:

فرامرز اختراعی

رئیس سندیکای تولیدکنندگان مواد اولیه دارویی

قطعیت در پزشکی شیادی است

طب سنتی پیش از دوره کرونا هم طرفدارانی داشته‌است، اما در دوره کرونا که برای جامعه پزشکی جهانی هم ویروسی ناشناخته بود شیوه‌های درمانی سنتی بیش از قبل مورد توجه قرار گرفته‌است. در کنار مزایای این طب نسبت به هر بوم و کشوری و البته مورد اعتماد بودن افراد شاغل در این حوزه از گذشته میان توده مردم این طب بستر مناسبی برای افراد شیاد و کلاهبردار بوده، اما نکته‌ای که باید به آن توجه ویژه داشت این است که اغلب این داروها مجوز ثبت وزارت بهداشت را ندارند.

به طور کلی ثبت دارو برای درمان بیماران همراه با روش‌های بسیار پیچیده‌ای است. این کار هم به لحاظ مجموعه مطالعاتی که باید انجام شود و هم آزمایش‌های بسیاری که باید صورت بگیرد، کار ساده‌ای نیست. در کنار این پروسه پیچیده این کار البته که هزینه‌های بسیاری هم به همراه دارد.

برای ثبت یک دارو هزینه‌ای بالغ بر دو میلیارد دلار نیاز است و به همین دلیل بسیاری از کشورهای دنیا توان این سرمایه‌گذاری را ندارند، این تنها وجه اقتصادی ماجراست و روند ثبت علمی یک دارو همراه با مطالعات گسترده پزشکی و آزمایش‌های بالینی فراوانی است که برای شرکت‌های بزرگ هم کار ساده‌ای نیست. البته این روند درباره داروهای شیمیایی است و در مورد داروهای سنتی پیچیدگی‌های زیادی ندارد.

در ایران هم ضوابطی برای انجام این کار وجود دارد از جمله ارائه سند تاریخی و منابع قدیمی برای میزان تاثیرگذاری داروی طبیعی مورد نظر که نشان دهد این دارو در طول سال‌های بسیار مورد استفاده بوده و تاثیرات سوئی روی بیماران نداشته‌است.

بسیاری از کشورهای مترقی هم با داروهای طبیعی و طب سنتی قهر نمی‌کنند و آن را به عنوان طب مکمل یا درمان موازی پذیرفته‌اند؛ اما در این میان نهادی ناظر به نام سازمان غذا و دارو وجود دارد که اجازه درمان خودسرانه و توزیع بدون مجوز داروهای طبیعی را نمی‌دهد. این‌که حالا ادعا شده‌است فردی تحت نام پزشک داروی مورد نظر خود را روی چند بیمار آزمایش کرده و حتی نتایج مثبتی را هم گرفته در صورت صحت بسیار عجیب است. چراکه رسیدن به مرحله آزمایش بالینی یک دارو روی بیمار روندی بسیار پیچیده‌تر نسبت به ثبت خود دارو دارد و این کار با سازوکارهای بسیار زیاد باید تاییدیه سازمان غذا و دارو را داشته‌باشد.

یکی از راه‌های شناخت اصالت این داروهای طبیعی حداقل در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی اصرار به درمان قطعی توسط این داروهاست. وقتی در حوزه علوم پزشکی واژه قطعیت مطرح می‌شود نشانه و کد آشکاری است که نشان از سوءاستفاده این افراد دارد.